

BORSSZEM JANKÓ

SZERKESZTI: *Molnár György*

BUDAPEST, 1931 OKTÓBER 1 * HATVANNEGYEDIK ÉVFOLYAM

● 19 ●

3185 SZÁM

Éber Antal

rántottleves-diktatúrája

**A Wettenstein-ügyhöz:
Priessnitz is „kuruzsló“ volt!**

Károlyi Sándortól-Károlyi Imréig

**Teleszky kék ceruzája
a pesti háztartásokban**

Fejezet az ördögbibliából

OPHELIA A „HÜPE“ ALATT

A „dupla“ meg a „mammut“

Ára 50 fillér

PAJMA

MOLNÁR JENŐ STRÓFÁI

5 Károlyi

Károlyi Sándor kemény kuruc volt,
A Habsburgokkal sokáig truccolt.
De mikor a nép vére apadt már:
Romhány után övéle jött — Szatmár.

Labanci birtok volt kezén jó sok,
Jobbágyok néki lettek adósok.
Mint gróf s tábornagy élt vala fájnul,
Pedig kukkot sem tudott germánul.

Károlyi Gábor negyvennyolcas volt,
Gyűlölt madara kétfejűsas volt.
Kossuth apánknak volt szószólója
S a t. Ház legjobb közbeszólója.

Károlyi Mihály reakciós volt,
Aztán megszállta a dacos hóhort:
Felcsapott szegény vörös Miskának,
Feudálisból bolsevistának.

Károlyi Gyula csöndes gazdász volt,
S most, hogy a ruhánk csupa rongy, száz
[folt:

Toldozza serény kézzel, szerényen,
Példát is adva a spór-erényben.

Károlyi Imre, a mágnásbankár,
Könyvet ír, mint „böles forradalmár”.
Arisz- és plutokratának egyként
Kiválik köztük montblanci hegyként.

... Im, öt Károlyi... Látszólag más-
[más...]

Főúri polgár, proletár mágnás...
De ami erjed ebben a vérben:
Magyarok sorsa... S miért, miért nem, —

Úgy érzem, hogy ha fordul a sorsunk,
S egyenesbe fut ismét a gyorsunk
S a boldog útra ráiramodik:
Károlyi vezet, de — egy hatodik.

Homo homini lupus

A Jangcse vad árja kiömlött,
Sárgáknál sárgábban özönlött,
Tenger lett a föld s az ő népe
Menekült az Éhség elébe.

S a szomszéd sárgák meghatottan
Csapatokat küldtek legottan
Élelmiszerral, jó gunyákkal,
Sereg után hajtott gulyákkal.

Százezer meztelen kínai sárga
Kopár dombokon várta, várta...
És jött a remek, hős japán had
S rájuk — banzaj! — ágyukkal támadt.

Ezt a kis históriát, kérem,
Rímbe szedve azért mesélem,
Hogy lássák: mindegy fehér, sárga,
Ember az ember hóhérbárdja.

Fecskék, ha fáznak

A kicsi fecskék nagyon fáztak,
Mert szeptemberben hullt a hó.
Az ő naptáruk még ilyenkor
Szép napsugárral biztató.

Osztrák hegyek közt összeálltak
Jó emberek s pár nap alatt
Repülőgépre, gyorsvonatra
Tették a sok-sok madarat.

És vitte őket szárnyaló gép,
Vonat derűsebb Dél felé...
...S itt áll az ember dideregve
És néz a cudar Tél elé...

NEM VESZEK ÚJAT,

mert a **PURGATORIUM**
rongyos
nyakkendőt, fehéreneműt
javít, alakít.
Műstoppol, szemfelszed,
fejel, talpal, stoppol
fillérékért.

Írjon, munkáért megyünk.

OKTOGON
Teréz körút 18

Olvassa a

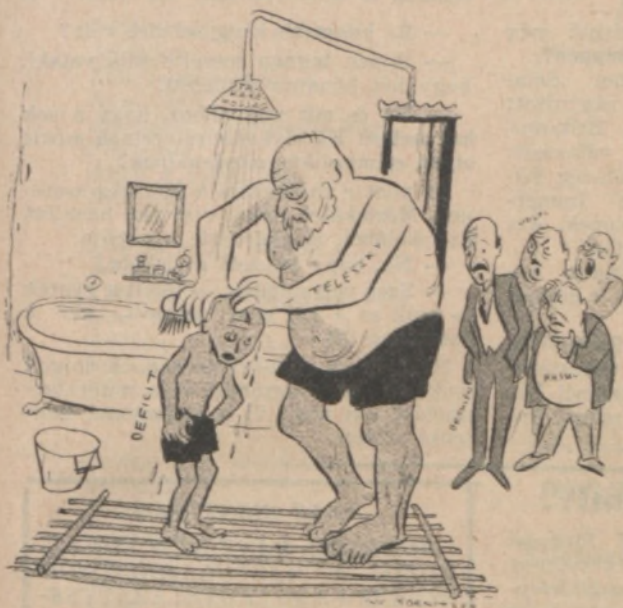
MAGYAR
HIRLAP-ot,

a magyar értel-
miség legkitü-
nőbb napilapját

Hindenburg tábornok Lavalét megírta?...

Szerecsenmosdatás

Teleszky János: Az ördög látott ilyet!... Mennél jobban mosdatom ezt a maszatos kölyköt, annál piszkosabb...

Ez a legújabb!

Egy körüti üzlet kirakatában ez a tábla volt olvasható:

**Artistaügynök
varieté-számhoz nagyerjű férfiakat
keres**

Csakhamar jelentkezett egy hatalmas ember. Kronstein úr, az üzlet tulajdonosa megtudakolta a személyi adatait, majd így szólt:

— Most pedig szeretném látni, hogy milyen erős. Itt van ez a Wertheimkassza, próbálja átvinni a szomszéd helyiségbe.

A pasas nekirugaszkodott és óriási erőfeszítések után átvonszolta a kijelölt helyre.

— Rendben van, fiatalember, — mondta Kronstein, elégedetten szippantva a finom Regalításból. — Majd értesíteni fogom.

Ezzel a pasas elment. Grünberger, aki éppen ott tartózkodott az üzletben, megkérdezte a kereskedőtől:

— Mi az, maga artistaügynöknek csapott fel?

— Fenét! Csak át akartam helyezni a kasszámat és a szállító tíz pengőt kért.

Kedves Légügyi Hivatal!

Nagyon szeretnék a közelgő tél elől Afrikába kikerülni. Nem bocsátana rendelkezésekre egy olyan repülőgépet, amelyen fecskéket vándoroltatnak ki? Súlyom minimális s én is madárelséggel élek. Kiváló tisztelettel *Sanyaró Vendel*.

Gömbös Gyula a diktátorok ellen nyilatkozott. De strigis, quae sunt...

Kedves 33-asok!

Az ég szerelmére, hagyják már abba! Vagy nem ismerik halhatatlan költőnk intelmét a „Szózat”-ból: „Hazádnak rendetlenül légy híve, oh magyar!...” Tisztelettel a *megrendült adóalanyok rendje*.

A Borsszem Jankó olvasóihoz

Az időszaki lapok terjedelmének korlátozásáról szóló kormányrendelet következtében a Borsszem Jankó is kénytelen volt oldalszámát csökkenteni. A rendelkezésünkre álló kevesebb helyet igyekszünk gazdaságosabban kihasználni. Az ötletet és az elmésséget sohasem mérték röffel. Mondanivalónkat szorosabba fogva, ugyanannyit fogunk nyújtani a Borsszem Jankó művelt, megértő olvasótáborának, mint eddig.

A SZERKESZTŐSÉG

A politikus és a sajtó

Egyik kormánypárti politikusunk, aki arról nevezetes, hogy nem ő találta fel a puskaport, megjelent a héten egy lipótvárosi estélyen.

Vázsonyi János, aki szintén a meghívott között volt, odasúgta a szomszédjának:

— Látja, ez az ember pont olyan, mint egy ujság.

— Hogy-hogy?

— Mindenütt korlátoltan jelenik meg.

MAGA CSAK TUDJA SALAMON BÁCSI...

...meddig bírjuk még ezt tulajdonképpen?

Seiffensteiner Salamont bátyánk rágyújtott egy ropogós Britannikára és így válaszolt: A Rosenblüh-cég fölvette a fiatal Immerblaut könyvelőnek. Azt

mondja Rosenblühnek a barátja:

— Ismerem ezt az Immerblaut, nagyon tüchtig ember, csak az a hibája, hogy seholse bírja ki sokáig.

— Ugyan! — ütődött meg Rosenblüh.

— Ugy, ahogy mondom. A Goldsteinnél öt hónapig volt, a Blitzsteinnél három hónapig, a Zohnix és társánál hat hónapig.

— És hosszabb ideig seholse volt?

— Éppen tegnap mesélte róla valaki, hogy hét hónapra született.

— Na és mit szól ahhoz, hogy a sok baj mellett Károlyi miniszterelnök mégis olyan szimpatikus mindenkinek?

Ez pont a fordítottja a Móricka esetének. Mórickától, mikor első nap hazajött az iskolából, megkérdezte a papája:

— Na, hogy tetszett az iskola?

— Szép volt minden, — felelt a gyerek — csak az a gój nem tetszett, aki a kasszában ült.

Most ép az ellenkezője van. A dolgok senkinek se tetszenek, de a miniszterelnököt, aki most ül a kasszában, mindenki szereti.

Jaj de jót nevettem!..

Kedves Borsszem Jankó! A fővárosi kereszténypárt bőszen pattog, keményen bírál, élesen ostromoz, kíméletlenül leplel. Vajh' miért? Nem tetszik neki, hogy a városházán dupla és tripla fizetésű urak terpeszkednek meg hogy a közüzemekben mammutjövodelemeket húznak a protekciósok. Mióta nem tetszik ez a kereszténypártnak? Néhány hét óta. És mióta van uralmon? Tizenkét év óta. Remek! Amíg volt pénzünk (illetve kisajtották belőlünk), szó nélkül türte a duplát, a triplát, a mammutot és most, amikor a béka perspektívájánál tartunk, bömböl és erkölcsbíraskodik és fenyeget. Hm, csak tán nem azért, mivel már úgysem bírjuk a sok politikai kitarítottat?

Ami engem illet, én mindenesetre nagyon jót nevettem. Ilyen többségi, illetve ál-többségi pártot adj Uramisten, de mindjárt — a legnagyobb ellenségeinknek a földön.

Szíves üdvözléssel

Alanyi Adólar,

többszörös, illetve mammut-családapa

33-AS BIZOTTSÁG

REMÉLEM, RÁNK NEM VONATKOZIK A HÁZTULAJDONOSOK SZÜKSÉG-ADÓ KÖTELEZETTSÉGE.

ÖZV. REZEDA JÁNOSNÉ
ZÖLDHÁZ-GONDNOK

Szegény Folkusházy!

Addig bántották, szapulták, piszkálták, míg végre lemondott minden mellékes jövedelméről. És már csak 44 ezer pengő évi fizetése van. Ha ráérne fájni a szívünk, még meg is sajnálnánk. Jelen viszonyok közt azonban csak arra van érzékésünk, hogy irigyeljük. Majd ha mink legalább ötvenezret keresünk, szívesen ráérünk sajnálni.

Magyar kerekasztal

Kerek ez az asztal,
Sok jót nem tapasztal.
Nem ül ott a Grandi,
Se a sovány Gandhi, —
Helyzetünk be randi!

Olesóbban, mint bárhol
vehet a gyártónál,

Nedelko Sándornál

Budapest VII, Károly körút 15. sz.

90 éves cég

hátizsákot

minden méretben és formában,
továbbá **ponyvát, sátrat,
zsákot és gazdasági köte-
leket stb.**

PESTIDAL

Fölfelé megy a cukor-ár,
Jól teszi,
Tőle senki e jogát el
Nem veszi.
Moroghat a fogyasztó, hogy:
Pizsokság!
Éljen a bölc 33-as
Bizottság!

Fölfelé megy az adó is,
Jól teszi,
Tőle zokon kormányunk ezt
Nem veszi.
Adóban a velőnk is
Kiszopják...
Éljen a bölc 33-as
Bizottság!

Lefelé megy bennünk a kedv,
Jól teszi,
Teszti ám a fene, aki
Meeszi!
De ne érjen senkit ezért
Pizsok vád...
Éljen a bölc 33-as
Bizottság!

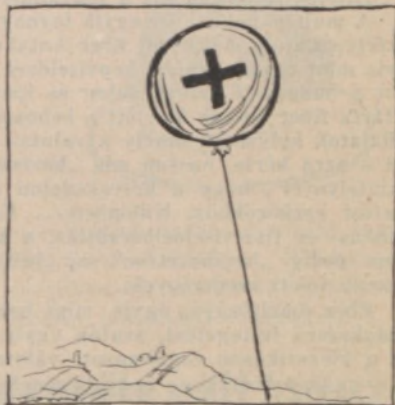
HESZ

A Buckingham-palotában

V. György király: Hiába vigyorog Sztalin népbiztos úr... A fontom esik ugyan, de a koronám szilárd.

Ez következik?.. De hát mi ez?

Keresztes + Gombos

Dobuccai kávéházban

Pinkász odaint a főpincért. Őt princessast kér tőle, majd azt kérdezi:

— Mondja, főúr, tudna nekem egy pár pengős függőkölcsönt adni?

— Lehet róla beszélni, — feleli a főpincér. — Lássuk azt a függőt.

BORSSZEM JANKÓ

levelesládájából

Kedves Borsszem Jankó! Hétfőn este az egyik autobusban dolgoztam. A mellettem ülő úriemberrel voltam elfoglalva, aki nagyon megnyerte a bizalmamat. Körszakállas arca, tisztes külseje, legalább tizenöt évi multra visszatekintő átmeneti kabátja határozottan jó benyomást tett rám. Ilyen rosszul öltöző, ápolatlan szakállú ember csak régi gazdag lehet a mai zord időkben, — gondoltam és buzgón tanulmányoztam — a zsebeit.

Egyszer csak, amint éppen csalódottan ki akartam húzni a kezemet, ő gyengéden megfogja és lehúzza a középső ujjamon lévő aranygyűrűmet. Persze nem mertem kiabálni, — nála hagytam a gyűrűt.

Mit szól hozzá, kedves Jankó? Egy becsületes, adófizető, ezer bajjal-gonddal küzdő zsebmetszőt kifosztani... Legalább azt tudnám, ki volt az az ember? Sajnos, nem ismerem eléggé a most, szereplő pénzügyi „leépítőket...” Tudniillik erős a gyanum, hogy köztük kell keresni.

Szíves közlést kérve, vagyok tisztelettel

Hivatásos zsebtolvaj

Éber Antal, a kávé, meg a rántottleves

Hiteles forrásból ezt a tényállást közlik velem:

A mult napokban az egyik legnagyobb kávé- és teabehozatali cég főnöke, illetve vezérigazgatója megjelent Éber Antal dr.-nál, a Magyar-Olasz Bank kitűnő elnökénél, úgys mint országgyűlési képviselőnél és a 33-as bizottság illusztris tagjánál, úgys mint a budapesti kereskedelmi és iparkamara harcias elnökénél. A vezérigazgató feltárta Éber doktor úr előtt a behozott cikkek árusításával foglalkozó kereskedelmi vállalatok helyzetét, amely a valuta- és devizarendelet óta szabályosan szélhűdötté vált s arra kérte, hasson oda „közismert befolyásával”, ilyen meg olyan „közéleti tekintélyével”, hogy a kereskedelmi cégek hozzájuthassanak a szükséges külföldi fizetési eszközökhöz. Különben... Ezt már a tápéi toronyőr is tudja: tömeges munkás- és tisztviselőelbocsátás, a kávépörkölésnek mint üzemnek megszüntetése (nem pedig „beszüntetése” és „leállítása”, tisztelt napilapi kollégák!) s ehhez hasonló jóléti eredmények.

Éber ömeltősága, úgys mint bankelnök, úgys mint képviselő, végighallgatta a szakszerű fejtegetést, azután úgys mint kamaraelnök, úgys mint nagybirtokos ezt a klasszikusan fogalmazott választ adta:

— Az emberek ne reggelizzenek kávé és teát, hanem rántottlevest.

Az említett cég megbízottja nagyot nézhetett, mert Éber doktor úr, úgys mint mezőgazdasági szakértő, úgys mint magánfogyasztó, imígyen világosította fel:

— Azt kell fogyasztani, ami idehaza terem. Ha minden ember rántottlevest eszik reggelire, kétszázezer métermázsával több lisztet lehet eladni a belföldi piacon.

A kávé- és teabehozatali cég vezérigazgatója megsemmisülten támolygott ki a nagyhatalmú férfiú szobájából. Egész élete munkáját összeomltnak látta e pillanatban. Rántottleves... Borzasztó! És ő évtizedek óta bibelődik azzal a haszontalan kávéval meg teával. Éber doktor úr, a rántottleves apostola, bizonyára egy lépést sem fog tenni, hogy valamicske valutához jusson, amivel kávé és teát vásárolhat a kishivatalnokok, szegény lateinerek, egyéb proletárok számára, akik makacsul ragaszkodnak a drága indiai és kubai termékekhez, holott a többszáz ezer pengős évi jövedelemben dúskálódó Éber Antal már rég áttért a rántottleves-valutára. De hát ilyen követelődzők ezek a nyomorult kisemberek!

Éber doktor urat, őszintén szólva, nem értem. Itt-ott, klubban és legutóbb a parlamentben hallottam néhány beszédét. Vezércikk-közhelyekkel zsúfolt, angol idézetekkel agyonspékelt rőfös körmondatai egyetlen olyan gondolatlalt sem gazdagítottak, amire magamtól — minden bankvezéri hivatottság nélkül — már rég rá nem jöttem volna. Újságíróársaim esztendők óta a szakadásig kintornázzák az Éber-féle gazdasági ötleteket, anélkül, hogy világdöngető szaktekintélyekként bálványoztatnák magukat. Már-már csodálkoztam is: hogyan lehetséges ez? ... Ebben az országban állítólag annyi a tehetség, hogy numerus claususszal meg kivándoroltatással kell védekezni ellenük, de a közgazdasági életben egyetlen jelentékeny emberünk, úgynevezett világító koponyánk sincsen. Csak szerencsés karriércsinálók, ügyes szaldakontisták, szorgalmas váltóóvatolók, elvéve politikai ambíciók. Aki a kamatlábat a primadonna lábától meg tudja különböztetni, aki a pénzügytan alap-elemeit a saját életében gyakorlatilag hasznosította, az már pénzügyminiszteri rátermettséget érez magában.

De most megszületett... Éber doktor úrban kellemesen csalódtam. Végre eszmét termelt egy magyar bankvezér! Hogy nem kávé és nem tea, hanem rántottleves... Remek!... Annyira meg vagyok hatva, hogy nem is érdekel ezek után, mit reggelizik puritán egyszerűséggel berendezett rózsadombi palotácskájában Éber doktor úr... úgys mint magánfogyasztó és rántottleves-diktátor.

MOLNÁR JENŐ

Leradírozhatja mindenki

felesleges hajszálaikat akár karjáról, lábáról vagy hónaljáról az ártalmatlan s kitűnő illatú Morissontejjel. Ha kezébe vesz egy üvegeसे Morisson tejet, egy perc alatt megszabadul túltengő szőrszálaiktól, mert használata kényelmes, megbízható, gyors és nem fájdalmas.

— Te, Zsiga, ugy-e, Gandhi is magyar származású?

— De Róza, honnét veszed ezt?

— Olvasom, hogy állandóan lenge magyarban jár.

— Vajjon a 33as bizottság tagjain is végrehajtják majd az álláshalmazásról és mammutjövedelemről szóló (de még mindig késlekedő) rendeletet?

Száz évvel ezelőtt Priessnitz volt kuruzsló

Egy kis történelmi visszaemlékezés a Wetteinstein-ügy alkalmából

Priessnitz Vinzenz, az újabb hidegvíz-kúra kezdeményezője, szül. Gräfenbergben (Osztrák-Szilézia) 1799 okt. 5., megh. u. o. 1851 nov. 28. Egyszerű földműves volt s mint ilyen megfigyelte a hidegvíznek gyógyító hatását. A hideg vizet a legkülönbözőbb betegségeknel alkalmazta és hírnévre tett szert. Végre egész rendszert alkotott s megalapította gräfenbergi vízgyógyintézetét. 1899-ben szobrot emeltek emlékének Gräfenbergben. (Révai-Lexikon, 15. kötet, 692. o.)

★

Nevezett Priessnitz Vincét, a róla elnevezett „priznic”-borogatás feltalálóját, dr. Anton Schnorfell johannisbergi tisztifőorvos kuruzslás és család miatt följelentette a freiwaldau városi tanácsnál. A magisztrátus nem talált semmi kifogásolnivalót rajta, hogy Priessnitz tanácsára hidegvíz-kúrát használnak a betegek és elutasította a följelentést. Dr. Schnorfell nem hagyta magát, a troppai kerületi előljáráshoz fordult panaszával a „tudatlan és műveletlen fiatalember” ellen. A freiwaldau hatóság már korábban megvizsgáltatta a gräfenbergi vizet és semmi gyanusát nem talált benne, de Priessnitzet eltiltotta a szivacs használatától, mert azt hitte, hogy annak van csodatevő hatása. Dr. Anton Günther freiwaldau sebészorvos a következő kijelentéssel támasztotta alá dr. Schnorfell vádját: „Megfoghatatlan dolog és felvilágosult korunk szegényére válik, hogy éppen a művelt osztályok: a magas ne-

messég, a nagytiszteletű papság, tekintélyes államhivatalnokok, sőt még orvosok is behódolnak ennek a balgaságnak”.

A két tekintélyes orvos beadványának megvolt a hatása: Troppauból azzal küldték vissza Freiwaldauba, hogy Priessnitz ellen kuruzslás („Kurpfuscherei”) címén meg kell indítani az eljárást. 1829 október 13-án volt a nyilvános tárgyalás Josef Reiman polgármester elnöklete alatt. Az ítélet így hangzott:

„Priessnitz Vinzenz freiwaldau illetőségű, nős gazdálkodó, az emberi élet biztonságát veszélyeztető kuruzslásai miatt a terhére rótt súlyos kihágásban bűnösnek nyilvánítottatik és ezért négy napi, bőjtvel szigorított fogházzal büntetetik.”

Az elítélt föllebbezést jelentett be, hangsúlyozva, hogy mindenkinek ingyen adott tanácsot és hogy a hideg víz senkinek sem ártott, sőt használt. A brünni tartományi főnökség 1830 február 19-én bizonyítékok hiányában fölmentette Priessnitzet.

★

Ez történt az emberiség egyik legnagyobb jótévőjével, a zseniális parasztiivadékkal, az osztrák Priessnitzzel száz évvel ezelőtt. S én nem tehetek róla, valahányszor azt hallom, hogy egy orvost vagy egy gyógyító sugallattól megszállt laikust azért üldöznek, mert segíteni akar a szenvedőkön, anélkül, hogy — mint Priessnitz — kért okozni nekik, — arra gondolok: mit fog erről írni száz év múlva — a Borsszem Jankó.

A Pénz forradalma

— Jelenet a XX. századbeli Bastille előtt —

Mr. Font: Jó, hát megyek... De ezennel kijelentem, hogy félév múlva követni fog engem, Monsieur Franc.

Teleszky kék ceruzája a pesti háztartásokban

A Budapesti Családfők Dalesztrina-Kórusa addig hallatta sirárait, míg végre a 33-asok hatos albizottsága megkönyörült rajtuk és Teleszky János vezérletével végigjárta a súlyedő háztartásokat. A bizottság megdöbbenő túlköltségeket állapított meg az egész vonalon. A kék ceruza erősen dolgozott és a végrehajtott törlésekkel sikerült biztosítani a polgári háztartások egyensúlyát. A szánalók a következő luxustételeket törölték a középosztály büdzséjében:

1. *Családfők ruháján túlméretezett foltok és pecsétek.* A foltok számát 1-re redukálták, a pecsétek helyett pedig P. H. (pecsét helye) alkalmazását rendelték el.

2. *Családanyák arcán elhelyezett festék és púder.* A hatos bizottság véleménye szerint itt az ideje, hogy szembenéz-

zünk a meztelen valósággal, akármilyen ronda is az.

3. *Könyvek és folyóiratok.* Mindenki elégedjék meg az adókönyvével és azokkal a hivatalos iratokkal, értesítésekkel, amelyeket naponként oly előzékenyen kézbesít a posta. Minden további könyv és folyóirat fölösleges.

4. *Szőnyegek.* Minden háztartásban csak az az egy szőnyeg tartható meg, amelyen az állami deficit kérdése forog.

5. *Grammofón-lemezek.* Egy lemeznél többet nem engedélyez a bizottság, hiszen tíz év óta a kormány is csak egy lemezt nyaggat, azt, amelyik így szól: „Ott fogsz majd sírni, ahol senkise lát.”

6. *Színház, kabaré, dohányszás.* Teljesen fölösleges. A tízéves állami gazdálkodásnál külön produkciót úgysem találhatnak sehol. Mirjám helyett a fog szívandó.

A fakultás zokdala

Oh Jerum, oh Jerum,
Quae mutatio rerum...
Jaj, Wettenstein-szérum!...

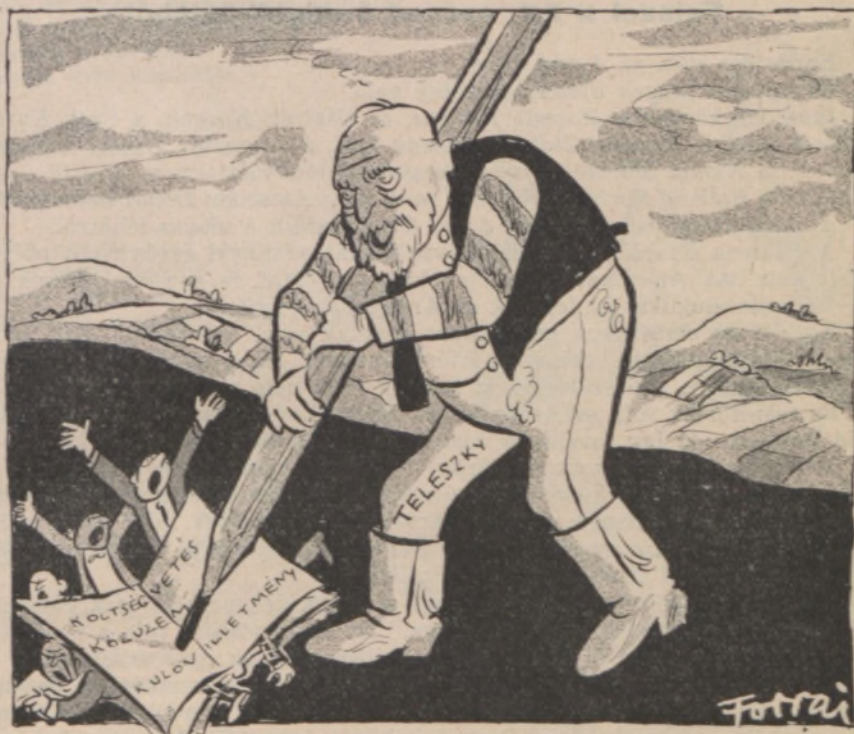
Tanuk duruzsolták,
Hogy nem kuruzsolták
S jót tett, hogy beolták.

Nem kóser, nem kóser
Ez a gyógyítószer,
Azószer, azószer!

Károlyi Imre gróf

a hitbizományok és az egyházi birtokok megszüntetését sürgeti. Igaza van. Legfőbb ideje, hogy a hitet elválasszák a bizománytól és a túlméretezett birtokot az egyháztól. Mert akkor több hitünk volna és az egyháznak is nagyobb lenne a varázsa, — a bizományt meg vegyék birtokba, illetve a birtokot vegyék bizományba azok, akik többet hoznak ki a földből.

Teleszky-Toldi, a rettenetes

... Szörnyű kék ceruza reng araszos vállán,
Takarékos hullám ömlik el szakállán...
Óriás szúnyognak képzelné valaki,
Mely a deficitnek vérét most szíjja ki.

Amin Pest nevet

A Neiger-féle kóser étteremben egy vendég már a harmadik adag söletet és a harmadik liter bort fogyasztja. A pincér aggódva súgja a főnökének:

— Kérem, ez a pasas a bal hármas asztalnál már a harmadik söletet eszi és a harmadik liter bort issza. Attól félek, itt baj lesz.

— Sose fájjon a maga feje — felelte a tulajdonos. — Ha az az alak zsidó, akkor elbíri a három söletet. Ha gój, akkor elbíri a három liter bort. Ha pedig egy kitért, akkor törje ki a frász!

Az autózás lélektana

Rendőr: Mondja csak, mért száguld olyan veszettül?

Sofőr: Elromlott a fékem, hát rohanok haza, mielőtt még elgázolnék valakit.

A nagy válság humora

— *Papa, mit tesz az: fizetésképtelenség?*

— *Az annyit tesz, fiam, hogy az ember a nadrágzsebébe teszi a pénzét, a hitelezőinek pedig odaadja a kabátját.*

*

— *Már tízszer mondtam, hogy fizesse meg a tartozását. Ugy látszik, maga süket.*

— *Ne csodálja, mikor fülig ülök az adósságban.*

==

Már csak Pöstyén segít

— *Hallotta? Az európai jegybankok elnökei kirándulást rendeznek Pöstyénbe.*

— *És mit tanulmányoznak ott?*

— *Kurálni akarják a beteg kamatlábaikat.*

A Pénz tragédiája illetve: az Ember komédiája

— Fejezet a XX. század ördögbibliájából —

Kezdetben vala az *Angol Font*.

És minden pénzek utána igazodtak vala.

Igazodás közben a *Magyar Korona*, az *Osztrák Korona*, a *Cseh Korona*, az *Olasz Lira*, a *Lengyel Zloty*, a *Román Leu*, a *Jugoszláv Dinár*, a *Francia Frank* és a *Német Márka* szörnyen megalázkodott vala.

Csak a *Holland Forint*, a *Svájci Frank* és az *Amerikai Dollár* hetvenkedett. Aztán történt vala, hogy az *Angol Font* leszállt a magas lóhátról.

A *Francia Frank* közben teleszívta magát arannyal és öntelten pöffeszkedett vala. Az *Amerikai Dollár*, a *Holland Forint* és a *Svájci Frank* sem hagyták vala magukat és felültek az *Aranyhegy* tetejére.

Közben az emberek a homlokukra csaptak vala, mondván: „Ejh, avagy egészen meghülyültünk volna-é? Miért imádjuk az *Aranyborjút*, mikor az eleven borjúhúsra van szükségünk, hahogy éhen nem akarunk veszni.”

És összetörték vala az *Aranyborjút*. Előbb *Londonban*, azután *Berlinben*, majd *Rómában* és így tovább az *öszves európai pénzpiarcokon*.

Mit is hallván *Newyork* és *Párizs*, felkiáltott vala: „*Imé, mi a frászt csináljak mostan rengeteg büdös aranyaimmal, mikor hiszen meg sem zabálhatom őket!* Bárhová is küldeném áruimat, árukat kapok értük. Már pedig nékem túlonult elegendő árum vagyon. De mit csinálnék az arannyal viszontag, ha eme haszontalan fémmel fizetnének régi vazallusaim?”

És imígyen szólt vala *Szén* öfelsége a *Ruhrvidéken*: „*En csak gabonáért és ízes gyümölcsökért adom oda magam.*” És megszólaltak vala a *Colosseum* kövei *Rómában*: „*Az én Itáliám kék egében csak az gyönyörködhetik, aki minden itt töltött napért tíz kilogram lisztről szóló, nemzetközileg érvényes utalvánnyal fizet.*” *Mister Textil* pedig ezt üzenté vala *Londonból*: „*Aki megkívánná az én gyártmányaimat, hozzon nekem mindenféle élelmiszereket, amelyek a textilvaluta alapján számoltatnak el.*”

És életbelépett vala *Berlinben* a *Szénvaluta*, *Rómában* az *Idegenforgalmi valuta*, *Londonban* a *Textilvaluta*, *Csehszlovákiában* a *Favaluta*, *Lengyelországban* és *Romániában* a *Petróleumvaluta*, *Magyarországon* a *Búzavaluta*, *Jugoszláviában* a *Sertésvaluta*.

Mit is látván, imígyen szólt vala *Párizs*: „*Mindezeknél fogva áttérek a Parföm- és Kombinévalutára.*” *Newyork* pedig ezt mondá: „*Sürgösen bevezetem az Autó-, illetve Filmvalutát.*” *Hága* sem váratott vala magára sokáig, hanem ha elrendelé a *Sajtvaluta* életbeléptetését, minekutána *Kopenhága* már behozta a *Vajvalutát* és *Stockholm* a *Gyufavalutát*.

Egyedül *Zürich* és *Moszkva* törte vala sokáig a fejét, hogy milyen fizetési eszközre térjen át a detronizált *Arany* helyett. Végül is *Zürich* kimondta vala a *Csokoládévaluta* köteles jegyzését, *Moszkva* pedig a *Tőkvalutát* parancsolta vala rá a szovjети népekre.

Molnár Jenő

Waldmann Sándor

egészségügyi, fürdőszoba-, árnyék-
szék- és mosdóberendezések. Ólomáruk,
víz-, gőz-, légszűrőszelvények. Pipere-
cikkek. Fayencemosdók, klozetcsészék,
bidetek és ülőeszközök, stb., stb.

Budapest VI, Vilmos császár út 61

Telefon: 102-74

WEISZ MARISKA

V, LIPÓT KÖRÜT 22

Függönyök. Terítők.
Dívtatos kézimunkák.

MÁV-dalok

Megy a gőzös, megy a gőzös Kanizsára,
Jaj, de magas, de magas a tarifája!
Elől megy a masiniszta,
Akinek a fizetését
Kenéz Béla leszállítja.

*

Nagyot fúj a gőzparipa,
Nagyot ugrik a tarifa.
Nem ülök én a vonatra,
Mivel gázsím igen gyatra.

*

Régi gúnyát mind megesi a penész,
Régi zónát „leépíti” a Kenéz.
Baross Gábor híre ily mód enyész el, —
Itt állunk most megfürödve Kenézzel.

*

Valamit súgok magának,
Árulja el ezt a MÁV-nak:
Ha a díjat leszállítja,
(Bármily dühös lesz az Éber)
Többet utazik a szittya,
Avar, kún, jász, sváb meg héber.

ARANYKÖPÉSEK

Ami az imából kimaradt: „...és szabáds meg a jóakaróinktól!”

*

Hogy mikor vagyunk jókedvünkben,
annak elbírálására a koldus a leghivatottabb.

*

A szerencse csak olyanoknak való, akik fel tudják azt használni.

*

A korral járó betegségekről a nők sosem panaszkodnak.

Karádi Emil

Spitzerné és Sipőcz

— Mi bajod, Samu?

— Ne is kérdezd... Hiszen már ott tartok, hogy Budapest polgármestere ujjal fog mutatni a feleségemre.

— Meg vagy bolondulva, kérlek?

— Hát nem olvastad, hogy Sipőcz a főváros közgyűlésén rámutat az összes bajok forrására!...

Hogy jutottunk idáig?

Valaki ezt a kérdést adta fel a Fészekklubban, mire egy komikus így felelt:

Tanulmányozni akartam egyszer az elmebetegeket, hát elmentem a tébolydába. Az első embertől, aki szembejött, megkérdeztem:

— Hát maga hogy jutott ide?

— Az úgy volt, kérem, hogy én azt mondtam: bolondok az emberek. Az emberek meg azt mondták: én vagyok a bolond. És mert ők többségben voltak, hát idehoztak.

...Na és tudjátok, a politikusok mindig többségben voltak a mi szerencsétlen hazánkban.

Sokan panaszkodnak az osztálysorsjáték főhúzásának utolsó hetében, hogy nem kaptak pótsorsjegyet, mert a főárusítók az összes sorsjegyeket eladták. Miután az új sorsjátékra a kereslet még nagyobb, ajánlatos, hogy mindenki most, az I. osztály húzása előtt vegye, vagy rendelje meg sorsjegyét, mert később előreláthatólag ismét nem lesz sorsjegy kapható.

Őrizze meg címünket!

Ha pénzéért
ellenértéket akar,
forduljon bizalommal

TOMMY CIPŐÜZEMHEZ

VII, Izabella tér 1 (Dob ucaál oldalon)

VII, Károly körút 7. VII, Rombach u. 4

Amerikai rendszerű kézimunkajavítóüzem

Javítási áraink:

Férfi talpalás la crouponból P 2.80

Férfi sarkalás la crouponból P 1.30-tól

Férfi borítás la crouponból P 10.—-tól

Női talpalás la crouponból P 2.10

Női sarkalás la crouponból P 0.—,80

Női borítás la crouponból P 9.—-tól

Cipőfésztés elektromos comp. eljárás P 1.30

Ortopéd-cipők Ludfalpbetét-specialista

BORSSZEM JANKÓ A SZÍNHÁZBAN

FIRHANG MÖGÖTT

NÉMETÜL beszélnek a Vígszínház művészei a „Havasi gyopár” című angol limonádében, amelyet egy krafftbingi pároska émelyítő bárítallá mixel. Biztosan az átutazó német Burschok kedvéért adták elő ezt a helyenként burskiz darabot. A szereplők ugyanis felváltva németül és magyarul beszélnek. A németiségüket azonban nem fogják megérteni a németek, amit pedig magyarul mondanak, arra mi mondjuk: nem értjük, mi nek kellett előadni ezt a darabot. Jóleső kivétel volt Rajnai, aki stílszerűen képviselte a Rajnavidéket — Tiroiban.

★

AKLI MIKLÓS címen új magyar darabot mutatott be a Kamaraszínház. Az újdonságban a színház egyik kártyaszemvédélyéről ismert komikusa is szerepel. Premiér után azt mondta neki egy kollégája:

— Ez a darab nem neked való.

— Miért? — pattant fel a komikus.

— Mert te sokkal jobb játékokat produkálnál a Pakli Miklóspan.

★

HONTHY HANNA tízszer öltözik át a Fővárosi Operettszínház újdonságában, a „Pillangó”-ban. Mind a tíz toalettje látványosság. A bemutatón egy elragadtatott hölgy így szólt:

— Most nem tudom, melyik kreáció a tökéletesebb: a Honthyé-e, vagy a Szidizsalóné.

==

Az Andrássy úti divatüzletben

A népszerű színész azt kérdezi Komlós Sándortól, az Andrássy úti úridivatüzlet tulajdonosától:

— Láttam már az „Öfelsége frakkját”, Komlós úr?

— Hogy láttam-e?... Én csináltam.

A tanár úr az ural-altáji népekről magyarul, megkérdezi Mórckától:

— Mit tudsz a lappokról?

— Azelőtt okos nép volt, de most kezd hanyatlani.

— Honnan veszed ezt?

— Mert mostanában a kormányrendelet óta meglehetősen korlátoltak a lappok, — feleli Mórcká.

Hegedűs Gyula †

A kortina lehullott, jaj, örökre,
A legnagyobb komédiás mögött.
Hogy fájhat neki, hogy a menny-

országban

Nem alakíthatja az Ördögöt!

De Liliom csavargó szerepében
Lelop az égről egy bús csillagot
S közénk hajítja, bánatos emlékül,
Hogy ez a fényes csillag itthagytott.

==

Bravó, Pünkösti!

Bónyi Adorján nagyszerű új színművéről, az „Édes ellenség”-ről írt beszámolójában a többi közt ezt mondja a kitűnő Pünkösti Andor:

„Imponáló az a bátorság, ahogy Bónyi félrerúgja a jó befejezést és füttyül a happy-endre, holott ma már egy új szerző még Hamletet is odaállítaná Opheliával a hüpe alá...”

Bravó, Pünkösti! A „hüpe” bevonulását a magyar színbírálat szókinésébe örömmel üdvözljük, egyben mellékeljük a Pesti Izr. Hitközség szertartási előljáróságának megilletődött üdvözlését is. Reméljük, nem áll meg a bátor újítás mesgyéjén és legközelebb már ilyen sorokat olvashatunk az „Ujság”-ban:

„A behéved Shakespeare tata untám Hamlet-jének smúzólása fatigra csinálta a közönséget a mai erev reprizen (főpróba). Ophelia, ez a betropect síksze, nebih, végigzűfecolta a negyedik felvonást. Hamlet alakítója tréflí volt, Opheliáé viszontag kóser, különösen ott, ahol kezd mesüge lenni. A rendezés, unberufen, elég türhető. Hevesi Sándorhoz csak egy szavunk van: skajach! (ő már érti.) Mazltov!”

VÁROSI SZÍNHÁZ
Lázás előkészületben

A POLGÁRMESTERI SZÉKBŐL
KIPOTTYANT FÉRJ

SIPÖCZ JENŐ-vel a címszerepben,
KOZMA JENŐ ÉS WOLFF KÁROLY
VENDÉGFELLÉPTÉVEL

Dr. Kajdacsy szakorvos
VIII. József körút 2

Rendel: 10-4 és 7-8-ig vér-, bőr- és nemibetegeknek

Magyar Királyi Állami Vasgyárak Kereskedelmi Képviselete Rt.

Budapest, V. Vilmos császár út 28., földszint

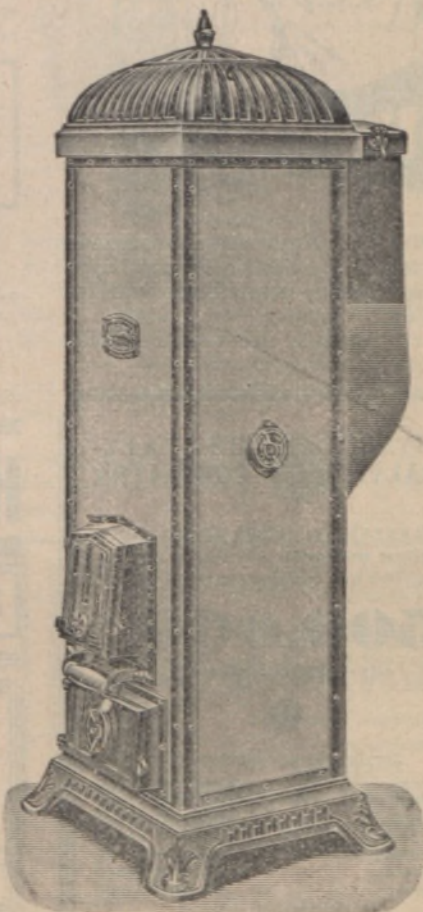
Telefonszám: 27-3-20

Szab. folytonégő

JOBBÁGY KÁLYHÁK

Főbb előnyei:

1. Még a legsilányabb hazai barnaszén is tökéletesen és teljesen szagtalanul égeti el!
2. 15—20 órán át kezelés nélkül ég!
3. Kitűnően szabályozható!
4. Hatásfoka barnaszén használatánál a hivatalos megállapítás szerint 81.8 százalék.
5. A leggazdaságosabb és legideálisabb kályharendszer, mert a legolcsóbb tüzelőanyagból is körülbelül 50%-kal kevesebbet fogyaszt a közönséges kályhánál!
6. Egyszeri begyujtással folytonégést biztosít! Kezelést alig igényel! Széngázok nem fejlődhetnek!

**A MAGYAR KIR. ÁLLAMI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK
GYÁRTMÁNYA**

Hazai szénnek tüzelésére legalkalmasabb!

Kérjen ingyenes árjegyzéket!

— Olvasta? Egy rokkant százados
autobusztrafikot nyitott a Pasaréti úton?
— Még jó, hogy nem villamostrafikot!
— Miért?
— Mert az még nehezebben indulna
meg.

MAGYAR KIRÁLYI OSZTÁLY-
SORSJÁTÉK

84.000 sorsjegy, 42.000 nyeremény.
Minden második sorsjegy nyer!
Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

500.000

egy félmillió pengő

Jutalom és nyeremények:

1 jutalom	— — —	300.000 pengő
1 nyeremény	— — —	200.000 pengő
1 nyeremény	— — —	100.000 pengő
1 nyeremény	— — —	50.000 pengő
1 nyeremény	— — —	40.000 pengő
2 nyeremény	— — —	30.000 pengő
1 nyeremény	— — —	25.000 pengő

stb. stb. Összesen közel

8 millió pengő készpénz
Huzás október 16-án kezdődik!

Az I. oszt. sorsjegyek hivatalos ára:

Egész:	Fél:	Negyed:	Nyolcad:
24 pengő	12 pengő	6 pengő	3 pengő

Sorsjegyek az összes árusítóknál.

Nagykőrösi metódus

A szép, de molett Spitzerné fölkeres egy neves fővárosi orvostanárt, hogy megvizsgáltassa magát. Mikor hazamegy, megkérdezi a férje:

— Na, mit mondott?

— Szőlőkúrát rendelt, — feleli az aszszony, illatos Kedivével a szájában.

— Bah, — legyint Spitzer — ehhez kellett egy ilyen híres pesti tanár? Hiszen, mint olvasom a lapban, már Nagykőrösön is szőlővel etetik a teheneket.

UJABB VASUTI KATASZTRÓFA

Rémes vonatkatasztrófa,
Miről hírt ad ez a strófa:
Emelik, a kutyafáját,
A MÁV-nak a tarifáját.

Borsszemek

A nő azzal a nővel barátkozik, aki rá-
nézve nem veszedelmes. A férfi azzal a
férfival, akitől van oka tartani.

*

Menekülj onnét, ahol téged tartanak a
legokosabbnak. Kolozs Gyula

HYPEROL szájvíz-
tabletta

ideális száj- és toroköblögető

Abbazia-Kávéház

(Oktogon)

Tulajdonos: Steuer Gyula

Cégalapítás: 1869

Ürüház díszje: A SZÉP KÖNYV

Szép könyv díszje:

AZ ÍZLÉSES, MŰVÉSZI KÖTÉS

Köttesse be könyveit

Müller György könyvkötészetében

Budapest V, Vadász ucca 30.

BORSSZEM JANKÓ ÜZENETEI

Mély fájdalommal jelentjük, hogy Kóber Leó festőművész, a Borsszem Jankónak hosszú időn át volt kitűnő munkatársa, 54 éves korában Newyorkban meghalt. Régi évfolyamaink, egészen a világháború kitöréséig, számos remek karikatúráját őrzik az idegenbe került mesternek, aki a távolból is élete végéig hűséges barátunk volt.

Kéziratokat és rajzokat nem őrzünk meg. — K. B. (Szerencs.) Házi művészünk kicsit átfésülte. Nem lehet egy személyre kihegyezni a témát. — Szoc. dem. Elszomorodott szívvel értesülünk, hogy az Internacionálé visszautasította kurzusi és wolffeni Wolff Károly úr jelentkezését. Pedig ugyancsak kellett magát az átvedlőben lévő helyi nagyság. Ime: „A nagytöke nem bír annyi erővel, hogy a világ szociális haladásának útját kijelölje... A kapitalista társadalom pipogya, gyöngye...” (Lásd: „Uj Nemzedék” 1931 szept. 15. számának vezércikkeit; írta: Wolff Károly.) Hát már hiába illegeti-billegeti magát Budapest vészangyala marxista jelmezben is? Millen idők, millen romlott idők! — K—ó. A szóvatott írás ki van szedve. Nem lévén időhöz kötve, a közlés sorrendjében hátrább szorul. Az aktualitásokkal szemben mindenkor udvariasan ki kell térniök az ú. n. örökbecsű témáknak. A friss humorka bevált. — Miskolc. Szellemes munkatársunk, Csillag Károly dr., humortól duzzadó előadásáról, amelyet az országos ügyvédyűlés alkalmából tartott, ottani kémeink újtján örömmel értesültünk. — Berlin. Palásti László „Berlini Lexikon”-jának folytatása helyszűke miatt elmaradt. A Lexikon P. L. „Berlini Kalauz” c. könyvében is megjelent. — g—ly. A két klisé felhasználható, persze a megfelelő magyarázattal.

REB MENÁCHEM CICESZBEISZER SZŰRNYŰ ÁTKÖZŐDÁSAI

— *Omikor a leg-nadjobbat zuhan az angol font, pont o te fejed ledjen alatta!*

— *Ledjél te edj hivatasos Bé-listás és avval vigosztold magad, hodj o Folkusházy oréságnak már csak 44 ezer pengő évi fizetése von!*

— *Ledjél te edj didergő pesti színházdirektor és széndarabok helyett saksópán színdarabokkal halmozzanak el téged!*

— *Abban o megtiszteltetésben részesülj, hodj miottod tartsonak titkos összegyűvetelt oz ébredők!*

— *Madjar gyáros ledjél te és nyersanyag helyett nyers modorral traktáljonok tégedet!*

— *Sok mindenbe szenvedjél te szükséget és edj újabb szükségrendelettel törüljék ki o szemedet!*

— *O te feleséged öltözködése alapján vessenek ki rád gyövedelmi adót és o te lángyaid vetkőződése alapján forgalmiadót!*

KOSSUTH LAJOS U. 7.
- AUT 199-93 -

Alapítási év 1910
Hazánk első bélyegháza

**BUDAPESTI
BÉLYEGTŐZSDE**

Kérje most megjelent
5. számú árjegyzékünket

Budapest
Kossuth Lajos u. 7.

64. évfolyam, 19. (3185.) szám

Felölös szerkesztő és kiadó:
MOLNÁR JENŐ dr.

Művészeti főmunkatárs:
GÁSPÁR ANTAL

A BORSSZEM JANKÓ előfizetési árai:

Egész évre	20 pengő — fillér
Félévre	10 pengő 50 fillér
Negyedévre	5 pengő 50 fillér

Biró Miklós nyomdai műintézet rt. nyomása, VII, Rózsa ucca 25
Felelős: Sándor Zsigmond igazgató

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Mozsár u. 9. Tel.: A.233—24

Laptulajdonos:

Borsszem Jankó Lapkiadó Rt.

Igazgató: MOLNÁR EMIL

A BORSSZEM JANKÓ RÉBUSZAI

I.

i 1931 okt. 8 d. e. 10 dec. 21

Megfejtése a *Borsszem Jankó* jövő számában. A helyes megfejtők a következő jutalmakban részesülnek:

1.

Sternberg
RÁKÓCZI ÚT 60
Klr. Udvari Hangszergyár
GRAMOFON LEMEZ

2.

1 doboz **DESSERT**
„Cadeau“ csokoládéárugyár rt.
Budapest VI, Izabella u. 88. gyártmánya

3.

EGY DARAB MŰVÉSZI FÉNYKÉP
Kis Pál koszorus fényképész-mű-
terméből VII, Király ucca 51. sz.

4.

Egygobeline-párnaalap fonallal
WEISZ MARISKÁ-tól
V. Lipót körút 22

5.

Egy jumper blúz
FENYVES divatruházából
CALVIN-TÉR 7

6.

3 darab művészeti levelezőlap
BRUNHUBER
udvari és kamarai fény-
képész műterméből, Buda-
pest VIII, Baross ucca 61.

II.

BORSSZEM
JANKÓ 2

7.

Egy üveg kölnivíz
FRITZ ZSIGMOND illatszertárából
Rákóczi út 4
Külön manikűr-terem. Manikűr 40 fillér

A *Borsszem Jankó* múlt számában kö-
zölt rébuszok megfejtése: 1. *Páncél*. 2.
Pengőrontó. 3. *Tojásos galuska*. A meg-
fejtők közül *Galambos Ferenc*, *Kertész*
Imre, *Braun Oszkár*, *Király Pál*, *Böles-*
házy Ede, *Nagy Irma*, *Gergely István*,
Lovász Magda, *Bokor László*, *Elek*
Márton, *Komáromy Évi* és *Kántor János*
kaptak jutalmakat.

TÖRÖKNÉL NYERTÉK

1931 szeptember hó 18-án a
300.000 pengő
nagy jutalmat a 73193. számú sorsjegyre
1931 március hó 12-én a
200.000 pengő
főnyereményt az 5124. számú sorsjegyre
1931 február hó 23-án a
100.000 pengő
főnyereményt a 47943. számú sorsjegyre
1931 szeptember hó 7-én a
100.000 pengő
főnyereményt a 17307. számú sorsjegyre
tehát csupán erre a 4 sorsjegyre 1 év alatt
700.000 pengőt
fizettünk ki szerencsés vevőinknek.

TÖRÖK A. és TSA

BANKHÁZ R-T.
BUDAPEST IV, SZERVITA TÉR 3
Vásároljon vagy rendeljen mielőbb TÖRÖKNÉL
osztály sorsjegyeit.

Húzás már október hó 16-án kezdődik
Elérhető legnagyobb nyeremény
500.000 pengő

Sorsjegyárak:

Egész sorsjegy	Fel sorsjegy	Negyed sorsjegy
P 24.-	P 12.-	P 6.-

Rendelésre levelezőlap elégséges.